

використання угідь. У першу чергу, зменшення рівня розораності слід здійснити в таких сільських радах: Багатківська, Дворічанська, Мшанецька.

Принциповим заходом, що здійснюється у процесі складання і впровадження цієї системи є **вилучення з інтенсивного обробітку деградованих земель**, крутосхилів, ерозійнонебезпечних ділянок з метою їх заліснення, залуження чи створення багаторічних насаджень.

Лісомеліоративні заходи являють собою невід'ємну ланку комплексу по боротьбі з ерозією ґрунтів і відзначаються надійністю і значним строком дії. Найбільш ефективні вони лише при створенні системи протиерозійних лісових насаджень, взаємозв'язаних з іншими ланками загального комплексу заходів по боротьбі з ерозією ґрунтів. На території району необхідно провести реконструкцію існуючих лісонасаджень у всіх сільських радах.

Висновки. В результаті проведеного дослідження, нами проаналізовано сучасну структуру земельних ресурсів району. Встановлено, що на території Теребовлянського району у всіх сільських радах домінуючим видом сільськогосподарських угідь є орні землі та пасовища. Сіножаті, сади і багаторічні насадження займають невеликі площі. На землі лісового фонду припадає 8 % площі району.

Земельний фонд Теребовлянського району характеризується значною розораністю та сільськогосподарською освоєністю. Рівень сільськогосподарської освоєності у більшості сільських рад становить більше 90%. Найнищий рівень сільськогосподарської освоєності у Дружбівській (18,3%), Кровинківській (44,5%), Буданівській (60,6%) сільських радах та м. Теребовля (66,9%).

Для стабілізації екологічної ситуації регіону дослідження першочерговими заходами вважаємо: зниження сільськогосподарської освоєності території, шляхом формування захисних лісосмуг та лісокультур на малопродуктивних землях; зниження розораності та збільшення площ екологічно більш стабільних угідь – сіножатей і багаторічних насаджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гулик С. В. З історії освоєння лучних степів Західного Поділля / С. В. Гулик // Наук. записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: географія. – № 1 (7) – Тернопіль, 2001. – С. 9 - 12
2. Звіт про наявність земель та розподіл їх по землекористувачах, власниках землі та угіддях Теребовлянського району (станом на 01.01.2013). - Теребовля, 2013.
3. Кіптач Ф. Землі України: категорії, право власності, стан використання, охорона: навч. Посібник / Федір Кіптач. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 240 с.
4. Сухий П. О. Агротериторіальний комплекс Західноукраїнського регіону : монографія / П. О. Сухий.– Чернівці : Рута, 2008.–400 с.

Лабан М.

Науковий керівник – доц. Альтгайм Л.Б.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Постановка проблеми. Туристична галузь набуває все більшого значення для розвитку економіки та соціальної сфери у Тернопільській області. Розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, екскурсійної діяльності має тенденцію до підвищення якості життя в області, створення додаткових робочих місць, наповнення місцевого бюджету та підвищення авторитету області як на внутрішньому, так і на міжнародному туристичних ринках. Туризм істотно впливає на такі сектори економіки як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів широкого вжитку, і він є одним із найбільш перспективних напрямів структурної перебудови економіки. У свою чергу, важливими чинниками розвитку туристичної галузі є природно-рекреаційний та історико-культурний потенціал регіону. Тернопільська область, маючи вигідне геополітичне розташування, володіє значним туристично-рекреаційним потенціалом: сприятливими кліматичними умовами, рівнинними і гірськими ландшафтами, багатством флори і фауни, розвинутою транспортною мережею, великою кількістю історичних пам'яток культури та архітектури. Саме тому дослідження особливостей розвитку туристичного ринку області є сьогодні особливо актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням проблеми становлення та функціонування туристичного ринку Тернопільської області займалися багато вчених, серед них: Заставецька О. Розвитком туризму у депресивному регіоні - Качурівська Н. Проблема організації ринку туристичних послуг в Тернопільській області - Рунців О. А також вони досліджували територіальну організацію ринку туристичних послуг у регіоні. У своїх працях автори розглядають різні аспекти суті, функцій та особливостей ринку туристичних послуг. Поряд із тим, не до кінця розкритими залишаються питання організації та розвитку перспективних форм туризму у Тернопільській області, зокрема: спортивного, сільського зеленого туризму, релігійного та інших.

Мета статті полягає в обґрунтуванні використання туристичних ресурсів Тернопільської області для прискорення розвитку туристичного ринку регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Функціонування ринку туристичних послуг області відбувається в умовах різноманітних територіальних спільностей, що накладає відбиток на структуру цього ринку, його внутрішні та зовнішні зв'язки. Як правило більшість підприємств орієнтується на виїзний туризм, оскільки закордонні тури мають більший попит серед населення і приносять вищий дохід. На туристичному ринку Тернопільської області панує цінова конкуренція. Серед великої кількості туристичних фірм виділяється декілька найбільших, які відрізняються кращою якістю послуг, сприятливим місцем розташування і мають можливість використовувати систему знижок.

Основними методами конкурентної боротьби виступають: зниження ціни, проведення акцій у міжсезонний період, підвищення якості послуг, розробка нових турів, рекламні заходи. Туристичні фірми Тернопільської області орієнтуються переважно на однакові напрями (однорідність туристичного продукту): Західна Європа, Болгарія, Єгипет, Туреччина – це призводить до загострення конкурентної боротьби і змушує удосконалювати туристичний продукт, щоб отримати більшу частку на ринку.

Держава може впливати на туристичні фірми шляхом запровадження певних правил сертифікації та стандартизації туристичних послуг, встановлення мінімального розміру фінансового забезпечення для туроператора і турагента, встановлення домовленостей для спрощення візових та митних формальностей із країнами, які користуються туристичним попитом серед населення [3, с.220].

При характеристиці туристичного ринку необхідно враховувати наступні моменти: основним предметом купівлі-продажу є послуги; крім покупця й продавця у механізм туристичного ринку включається значна кількість посередницьких ланок, які забезпечують зв'язок попиту та пропозиції, конкуренція є дуже високою. Попит на туристичні послуги відрізняється перліком особливостей – більшою розмаїтістю учасників поїздок за матеріальними можливостями, віком, цілями і мотивами, індивідуальністю й високим ступенем диференціації, віддаленістю за часом і місцем від туристичної пропозиції. Туристична пропозиція також має декілька відмінних характеристик – товари й послуги у туризмі мають потрібні особливості (природні ресурси, створені ресурси, туристичні послуги); висока фондоемність галузі; низька еластичність; комплексність [1, с.125].

Туристичний бізнес є одним із найперспективніших напрямів розвитку сучасного ринку послуг у Тернопільській області. Область посідає одне із провідних місць у державі щодо наявності унікальних туристичних та культурно-рекреаційних ресурсів. Водночас туризм тут ще не набув пріоритетного становища. Це пов'язано із відсутністю інтегрованої системи взаємозв'язків між усіма видами економічної діяльності, зокрема між транспортом, промисловістю, сільським господарством, будівництвом, медициною, культурою тощо.

Туристична галузь в області потребує додаткового рекламування. Особливу увагу слід звернути на формування позитивного іміджу регіону на туристичному ринку держави і Європи, застосовуючи PR-технології. Розвиток інфраструктури і створення сприятливих умов для бізнес-туризму дасть синергетичний ефект: робочі місця, наповненість регіонального бюджету, стимулювання ділової активності та залучення інвестицій.

Попит населення на туристичні послуги є досить еластичним, він значною мірою залежить від доходів населення. Зважаючи на те, що соціально-економічна ситуація у Тернопільській області є кризовою, найбільш перспективними для розвитку туризму є, у першу чергу, такі його види, які не потребують великих економічних затрат на організацію [2, с. 47].

Сільський зелений туризм є дуже перспективним із огляду на незадіяні трудові ресурси у сільській місцевості та сприятливу екологічну ситуацію у поєднанні із кліматом, придатним для організації як літньої, так і зимової рекреації, великою кількістю водних об'єктів. Саме сільський зелений туризм має стати візитною карткою Тернопільської області на туристичному ринку України. Існує дуже широкий спектр послуг, які можна запропонувати туристам: від знайомства із історико-культурними об'єктами до полювання і виготовлення виробів із лози тощо [5, с.8].

Наявність у регіоні унікальних природних об'єктів (гіпсових печер, Товтрового кряжу, Кременецького та Опільського горбогір'я, долини р. Дністер тощо) робить його привабливим у напрямку спортивного (спелеотуризму, водних видів), пізнавального туризму для населення не тільки Тернопільської області, але й всієї України та інших країн світу. Із всіх видів спортивного туризму найбільш перспективними для розвитку є водний та спелеологічний. У межах Придністров'я, розташовано понад сто печерних храмів, екскурсійних та неекскурсійних печер, через які прокладено 10 спортивних спелеологічних маршрутів I категорії складності, а печера Оптимістична є унікальним туристичним ресурсом державного значення, бо є найдовшою гіпсовою печерою-лабіринтом світу.

Релігійний туризм має стати одним із провідних видів, зважаючи на наявні ресурси. У регіоні є велика кількість духовних осередків, що приваблюють паломників. Потенціал релігійних об'єктів ще не використовується на повну силу через нерозвинену інфраструктуру. За умови нової регіональної політики обласний бюджет міг би поповнитись внаслідок реалізації послуг розміщення, спеціалізованого харчування та транспортування осіб, що здійснюють всеукраїнські та місцеві прощі до Зарваниці,

Почаєва та ін.. Духовні центри Тернопільщини є одними із найбільших в Україні, тому їх відвідують багато прочан і екскурсантів.

Почаїв (історична Волинь) уперше згадується від 1450 р. Головним туристичним об'єктом міста є Свято-Успенська Лавра (заснована у 1597 р.). У товщі гори під Успенським собором міститься триярусний печерний комплекс XV-XVI ст. із підземними церквами, там зберігається камінь із відбитком ступні Богородиці. Одним із найвідоміших у світі місць, пов'язаних із вшануванням Божої Матері, є село Зарваниця. Тут був споруджений монастир (із 1922 р. – Св. Іоанна Хрестителя). Паломництво у святе місце триває від дня Св. Юрія (6 травня) до свята Покрови Пречистої Діви Марії (14 жовтня). У 1995 р. Зарваниця визнана місцем прощі віруючих греко-католицької церкви, куди стікаються сотні тисяч прочан із багатьох країн світу [4, с.332].

Для організації якісного лікувально-оздоровчого туризму та відпочинку в області є водосховища, ставки для купання та риболовлі, торфові та сапропелеві лікувальні грязі, водоспади, мальовничі краєвиди тощо. Зважаючи на зростання популярності мисливства та фіштурів, особливим рекреаційним ресурсом є заповідно-мисливські угіддя. Кількість мисливських тварин достатня, а у північній (найбільше залісненій) частині області навіть перевищує офіційний туристичний попит [5, с.10].

У Тернопільській області є необхідні туристичні ресурси для формування пропозиції на ринку туристичних послуг, попит на турпродукт потрібно збільшувати шляхом реклами на місцевому та міжнародному рівнях, держава повинна використовувати методи та важелі впливу на розвиток туристичного ринку, тому що туризм – це одна із найперспективніших та малозатратних галузей економіки, яка за короткий термін може приносити досить великий дохід. Сьогодні найбільшою проблемою є пошук інвесторів для розбудови готельного господарства, закладів сервісного обслуговування європейського типу, для реставрації, реконструкції історико-архітектурних пам'яток із метою їх раціонального екскурсійно-туристичного обслуговування.

Висновки. Отже, туристичний ринок функціонує завдяки механізму постійної взаємодії попиту та пропозиції. Розвиток ринку туристичних послуг має важливе соціально-економічне значення для залучення інвестицій у туристичну галузь, збільшує зайнятість населення, приносить дохід у місцевий та державний бюджет. Різноманітний і потужний туристичний потенціал Тернопільської області варто розглядати як вагомe джерело економічного та соціального розвитку регіону у перспективі, але для цього потрібно вирішити ще низку проблем пов'язаних із вдосконаленням нормативно-правової бази, розвитком інфраструктури, стандартизацією туристичних послуг і їх рекламою на державному та міжнародному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронкова В.Г. Маркетинг соціальних послуг: навчальний посібник для студ. вузів / В. Г. Воронкова. – Київ : Професіонал, 2008. – 575 с.
2. Городиський Юрій, Манько Андрій. Проблеми і перспективи розвитку туризму у Тернопільській області: Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2012. Випуск 29 ч.1.С. 36–47.
3. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос./ М. П. Мальська, В.В. Худо – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник./Є.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
5. Рунців О. І. Територіальна організація ринку туристичних послуг у регіоні (на матеріалах Тернопільської області): автореф. дис. канд. геогр. наук: 11.00.02 / О. І. Рунців. – Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, 2009. – 20с.

Дяк О.

Науковий керівник – доц. Рудакевич І. Р.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ РЕСТОРАНИ МІСТА ЛЬВОВА ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. Західний регіон України багатий своїми унікальними туристичними знахідками для туристів. На порозі XXI ст.. стандартним, звичайним інтер'єром ресторану нікого не здивуєш. Люди очікують щось нового, унікального, єдиного в своєму роді та, щоб «утриматись на плаву», бути популярним, потрібно вносити нові ідеї у вже існуючі ресторани або інші заклади громадського харчування. Ось чому концептуальні ресторани в сучасному світі є новинкою, дивовижною знахідкою для туристів. Місто Львів є одним із туристичних міст України, де на мою думку концептуальні ресторани є найбільш популярними та служать яскравою туристичною візитівкою міста, що дозволяє їм бути однією із складових туристичного ринку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Концептуальним засадам створення та організації ресторанного бізнесу присвячено небагато праць. Частково сутністю та значенням концептуальних ресторанів висвітлено в працях авторів І. Лемка, С.І.Митника, В. В. Архіпова, Н. А. Ахмедова, В. В. Бродіна, Дж. Т.Боуена, К. Егертон-Томаса, П. Б. Карпушенко, А. С. Кучера, Я. М. Сала та інших [7, с.48].